

Ureja: glavni in odgovorni urednik Katarina Smodej in odbor za informiranje, ki ga sestavljajo: Ivan Mauser — predsednik, Franc Koporec — podpredsednik in člani: Marinka Farčnik, Slavka Rojina, Francka Hribar, Zlata Marjančič in Dušan Stiglic. Tisk: ČP »Gorenjski tisk« v Kranju

LETO XVII. — 31. 1. 1973 Št. 1

GLASILO DELOVNEGA KOLEKTIVA TEKSTILINDUS — KRANJ

tekstilec

IZ VSEBINE:

- Pletilnica — nov obrat v našem podjetju
- Nova cesta — novi problemi
- Kako smo izpolnili plan v decembru
- Sejem Moda 73 v Ljubljani
- Nepozabno srečanje z našimi upokojenci
- Sindikati in ustanavljanje TOZD
- Mehanične statve izložene iz proizvodnje
- 1. nagradna križanka

PLETILNICA - nov obrat v našem podjetju

Prvi metri pletenine so na pragu

Pletilstvo, ki zavzema danes v celotnem obsegu tekstilne industrije že zelo vidno mesto, je razmeroma mlado, kljub temu pa predstavlja 30–35 % izdelkov celotne tekstilne industrije. Proizvodnja pletenin pa bo tudi nadalje še naraščala, predvsem zaradi dobrih lastnosti, in sicer:

- visoki produktivnosti pletilnih strojev,
 - nizki ceni proizvodnje,
 - odličnih lastnosti pletenin,
 - velikega odstotka uporabe umetnih vlaken,
 - razvoja konfekcioniranja.
- Tehnologija predelave tekstila se iz dneva v dan izpopolnjuje in

Poudariti je treba, da za izdelovanje pletenin obstaja že več desetletij različnih tipov strojev. Med tako veliko izbiro se ni bilo lahko odločiti, saj na to vpliva več faktorjev:

1. finančna sredstva
2. cena strojev
3. rok dobave
4. zahteva dela
5. potrebe trga za izdelavo pletenin.

Po temeljiti analizi se je naše podjetje odločilo za nakup strojev tipa R 4 N. Kupili smo 5 pletilnih strojev in eno snovalo. Z razvojem v bližnji bodočnosti pa se bo naša pletilnica razširila na 40 strojev, če se bo izkazalo kot rentabilen obrat, v kar pa sploh ni potrebno dvomiti.

priučeni strokovnjakov in delavcev, zato bo potrebno posvetiti posebno pozornost pri nadaljnji izbiri delovne sile. V sedanjem obsegu pletilnice bo predvidoma zaposlenih 20 delavcev. Ker je amortizacijska doba pletilnih strojev razmeroma kratka, je njihovo izrabljanje optimalno v 3 izmenah, zaradi tega se izkazuje potreba tudi za moško delovno silo.

Montaža

Dobava novih pletilnih strojev bi morala biti po pogodbi zaključena do konca oktobra lanskega leta, medtem ko smo njihov prihod dočakali šele koncem decembra. Tako smo takoj na začetku novega leta pristopili k montaži. Z izredno prizadevnostjo vseh, je bila montaža opravljena na grobo v 4 delovnih dnevih. Na žalost so pri dobavi manjkali nekateri strojni deli, katere pričakujemo v naslednji pošiljki. Tako računamo, da bodo koncem januarja stekli prvi metri pletenine v našem podjetju.

Preja

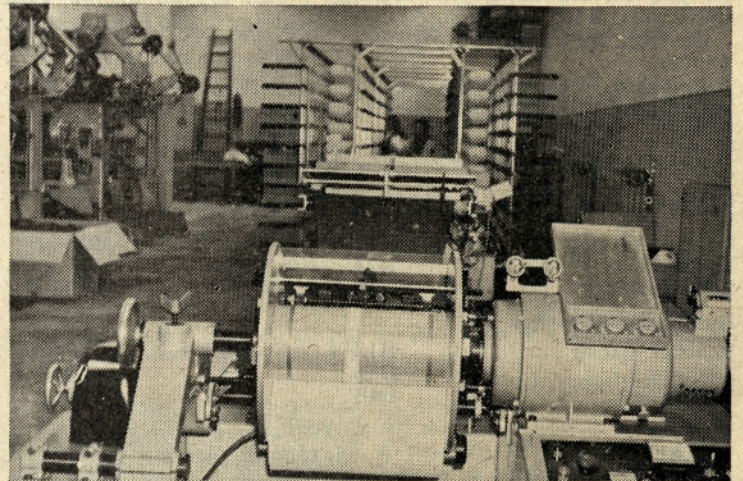
Za pletenje so potrebne mehke, gladke ter raztegljive niti, katere se lahko upogibajo v pentlje in zanke. Istočasno mora biti preja tudi dovolj močna, kljub majhnemu številu zavojev, ker so obremenitve, katere prenaša, precej velike. Prvo prejo smo kupili v Gorenjski predilnici Škofja Loka, katero pa smo morali vrniti, ker ni izpolnjevala zahtevanih pogojev.

Preja, ki izpolnjuje zgoraj naštet pogoje, je iz sintetične. Naša pletilnica bo uporabljala prejo iz texturiranega poliestra Dacron — homopolimera, sestavljenega iz več fibrilov. Prejo bomo kupovali od Gorenjske predilnice Škofja Loka ali kakega drugega domačega podjetja, pa tudi iz inozemstva — najverjetneje iz Japonske.

Proizvodnja

S 1. februarjem računamo na redno proizvodnjo in sicer bomo najprej obratovali v eni izmeni. V drugi polovici februarja bomo prešli na dvoizmensko obratovanje, v marcu pa na troizmensko.

Proizvodnja novih pletilnih strojev je zelo visoka, kljub temu pa ni takšna, kot smo jo predvidevali v planu. Povedati moram, da prvotni podatki, ki so nam bili na razpolago, niso bili realni. Planirani

Zadnji tip snovala, izpopolnjen s sodobnimi električnimi dosežki

ramo, da bo realna količina naše proizvodnje za približno 200.000 m nižja od planirane v proizvodnem planu. Novo snovalo zadostuje za kapaciteto 3,5–4 pletilne stroje. Ta podatek nam že vnaprej napoveduje morebitne zastoje — ozko grlo, zato bomo morali stremeti za tem, da bo njegovo izkoriščanje čim večje. V vsakem primeru bo pogoj za doseganje tega — dobra in kvalitetna preja. Naj omenim še to, da je snovalo opremljeno s selektivnimi napravami, katere pri slabji preji povzročajo pogosto ustavljanje, s tem pa zmanjšujejo njegovo izkoriščanje, po drugi strani pa je od kvalitete snovanja odvisna tudi kvaliteta pletenine. Gotove pletenine namreč ne bodo izpostavljene odklankanju napak, ker je to nerentabilno.

Pričakujemo, da bo proizvodnja nemoteno stekla pri uresničevanju ostalih pogojev v naslednjem obsegu:

- 130 m/uro s 5 stroji
 - 975 m na dan ena izmena s pet stroji
 - 2925 m na dan tri izmene s pet stroji
 - 67.275 m na mesec tri izmene
 - 730.000 m letno tri izmene
- Na teh strojih lahko izdelujemo različne pletenine do 170 cm širine.

Za začetek se bomo omejili na gladke pletenine, namenjene za ženske obleke.

Plemenitenje

Za plemenitenje pletenin bo potrebno v naši plemenilnici izpolniti del strojne opreme, da bo sposobna za dokončno obdelavo pletenin. Za sedaj izbrani artikli so nebarvani, gladko pleteni in namenjeni za tiskanje.

Prodaja

Kot izdelek je pletenina metrsko blago in je namenjena konfekcijam. Naši prvi metri se bodo konfekcionirali v naši Konfekciji Triglav.

Star pregovor pravi: vsak začetek je težak. Kljub temu, pa naj bodo težave take ali drugačne narave, prepričani smo, da bodo z voljo in skrbjo vseh zaposlenih premagane. Na zaključku naj pripomnim, da je uvajanje nove tehnologije pletenja v našem podjetju razveseljav korak naprej v našem nadaljnjem razvoju, ki nam zagotavlja osnovo za obstoj in predek.

Lj. S.

Nova cesta - novi problemi

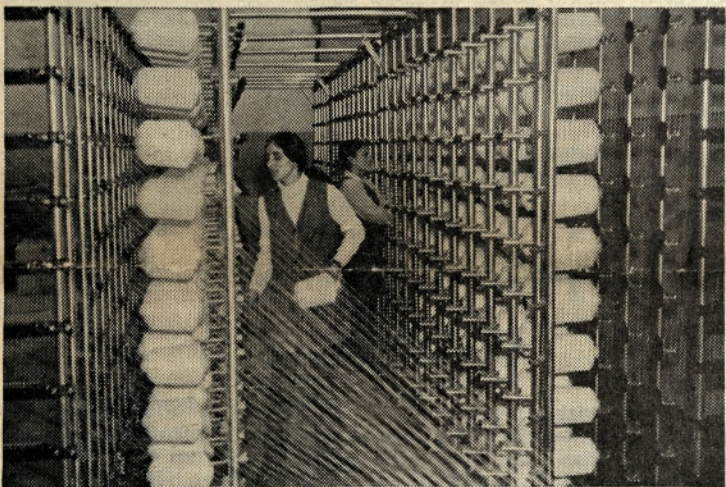
Nova obvoznica, ki povezuje Tekstilindus—Zlato polje, je velika pridobitev za Kranjčane. Cesta je bila kljub zamudi odprta še v letu 1972, kljub temu pa so se pokazale že dokajšnje pomanjkljivosti glede urejenosti te ceste.

Sneg smo dočakali precej pozno, kljub temu pa ga je bilo le toliko, da so morali pluziti ceste. Obvoznico so sicer pluzili, sneg pa odrinili s cestišča kar na pločnike. K sreči je bila bolj nizka snežna odeja, sicer bi stresali pešci še več jeze, kot so jo dosedaj. Ugotavlja se tudi, da so pločniki na splošno premalo visoki, poleg tega pa delno tudi visijo. V slučaju poledice se morajo pešci oprijemati ograje, drugače hoja po njih ni mogoča. Tako v veliki večini pešci hodijo po skrajnem

robu cestišča, zlasti sedaj, ko je na pločnikih spluzen sneg. Znano je, da so robovi cestišča ponavadi kljub soljenju delno zaledeneli, zato obstaja velika nevarnost, da bo slej ko prej prišlo do prometne nesreče, ki se prav lahko konča s smrtnim izidom.

Še večjo nevarnost pa predstavlja brezvestni vozniki, ki kljub omejitvi hitrosti 40 km/uro vozijo tudi 80 km/uro in več. Upamo, da bo komisija za prometno varnost pri skupščini občine Kranj, v zvezi z obvoznico nemudoma ukrepala, da se odpravijo te napake in da ne bo potrebna najprej nesreča, ki bo potrdila našete nepravilnosti, kot se na žalost pri nas še vedno dogaja.

MIK

Prva dobava preje iz Gorenjske predilnice Škofja Loka ni izpolnjevala zahtevanih pogojev

spreminja. Z naraščanjem življenjskega standarda v svetu se pojavlja tudi vse večja zahteva po kvaliteti in novih lastnostih tekstilnega blaga. Nobena stvar na svetu ni popolna. Tudi tkanine po dosežanem načinu izdelovanja na tkalskih statvah nimajo vseh željenih lastnosti. Z izpopolnjevanjem pletilstva so dosežene nekatere željene lastnosti blaga, namenjenega za oblačila. Za razliko od tkanin, kjer se dva sistema niti pravokotno križata — osnova in vrotek — je pletenina izdelana iz enega ali več sistemov niti, katere polagamo vodoravno v vrsti (pletšina po votku) ali navpično po stolpcih (pletšina po osnovi). Te niti se oblikujejo v pentlje, ki se med seboj vežejo in zapletajo v zanke. Tako nastajajo vrste in stolpci, ki nam dajejo pletenino.

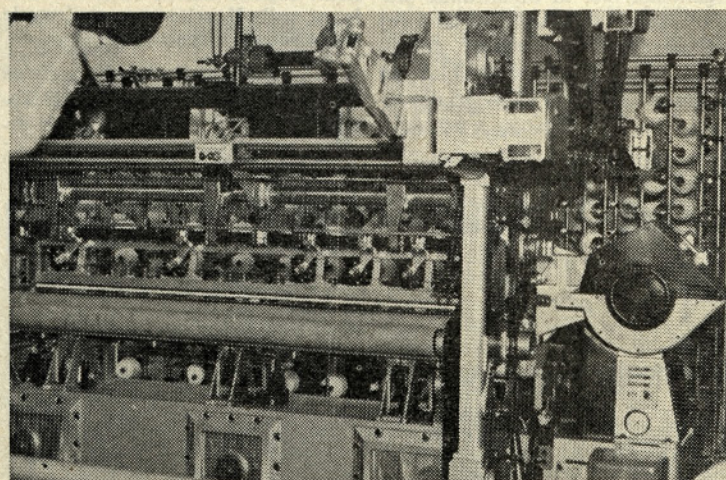
Glede na vrsto pletenine, katere lahko pletemo, delimo stroje za pletenje v dve osnovni skupini:

- stroje za pletenje po votku (kulirni stroji) in
- stroje za pletenje po osnovi (snutkovni stroji).

Vsaka od teh skupin ima vrsto različnih tipov strojev, kateri imajo specifične namene za proizvodnjo določene vrste pletenin.

Po dolgotrajnih pripravah — končno pletenine tudi pri nas

O osvojitvi tehnologije pletenja v našem podjetju smo govorili že več kot dve leti.

Pletilni stroj čaka na prve obrate za izdelavo pletenine

Kako smo izpolnili plan v decembru

Predilnici sta v mesecu decembru dosegli naslednje rezultate:

Mesečna izvršitev

Mesečno skupaj	ef. kg 106,9 %	bb. kg 110,9 %
Predilnica I	100,2	107,5
Predilnica II	125,2	116,2
Kumulativna izvršitev		
Mesečno skupaj	ef. kg 113,9 %	bb. kg 110,9 %
Predilnica I	105,6	108,5
Predilnica II	136,8	114,7

Predilnica I je proizvajala po-
prečno tex 23,70 (Nm 42,2) pri tem
pa ima po letnem planu predviden
tex 25,3 (Nm 39,5) kar je od de-
jansko predenega za 1,6 višji tex
oziroma za 2,7 nižja Nm.

Mesečna kot kumulativna izvrši-
tev je presežena zaradi proizvodnje
v dela prostih dnevih. Vseh
vrst zastojev je bilo 92.550
vret. ur.

Predilnica II je proizvajala po-
prečni tex 18,29 (Nm 54,5) pri tem

pa ima po letnem planu predviden
tex 17,03 (Nm 58,6) kar je od de-
jansko predenega za 1,26 nižji tex
oziroma za 4,1 višja Nm.

Mesečna kot kumulativna izvrši-
tev je presežena zaradi proizvodnje
v dela prostih dnevih. Vseh
vrst zastojev je bilo 83.832 vret. ur.

Opomba: Bombaž za česano II.
še vedno ni ustrezal zaradi preti-
rane nopavosti surovin.

Tkalnici sta v mesecu decembru dosegli naslednje rezultate:

Mesečna izvršitev	tm	voltki	kval.
Mesečno skupaj	108,6 %	106,6 %	92,4 %
Tkalnica I	112,5	110,1	92,1
Tkalnica II	101,0	100,5	93,0
Kumulativna izvršitev			
Mesečno skupaj	111,4 %	110,4 %	90,2 %
Tkalnica I	116,6	115,3	91,0
Tkalnica II	101,3	101,8	88,4

TKALNICA I

Mesečni osnovni plan je bil do-
sežen po metraži 112,5 %, po vot-
kih 110,1 %, letna kumulativa po
metraži 116,6 % in po voltkih 115,3
odstotka.

Operativni plan je bil izvršen po
metraži 112 %, kumulativno 116,6
odstotka. Kvaliteta izdelkov znaša
v decembru 92,1 %, izkoriščanje
stavev 94 %.

Proizvodnja tkalnice je tekla
normalno, kljub manjšim zastojem
zaradi pomanjkanja preje
predvsem 20 tex, 30 tex in 17 tex
polinozika.

Delovna sila se je ustalila, ob-
ratovalni režim je še vedno isti
kot dosedaj. Kvaliteta preje je v
glavnem enaka, kolikor so kakšne
nepravilnosti se pa takoj reklamirajo.

V decembru se je začela prese-
litev križno navijalnih strojev iz
pripravljalnice v predilnico, kon-
čala se bo pa v januarju 1973.

TKALNICA II

Plan tkalnice je bil izvršen ta-
kole:

Plemenitilnica sta v mesecu decembru dosegli naslednje rezultate:

1. Obseg proizvodnje	tm	m ²
Mesečna izvršitev	110,6 %	108,2 %
Plemenitilnica I	96,4	93,2
Plemenitilnica II	174,3	172,5
Kumulativna izvršitev	111,8 %	112,9 %
Plemenitilnica I	103,8	104,3
Plemenitilnica II	148,1	149,5
2. Kvaliteta		
Plemenitilnica I (plan plem. napak 10 %): Neregularnih tkanin s plem. napako:		9,90 %
Skupaj neregularnih tkanin		10,72 %
Plemenitilnica II (plan plem. napak 1 %): Neregularnih tkanin s plem. napako:		1,51 %
Skupaj neregularnih tkanin		21,18 %
3. Usluge		
Plemenitilnica I: za plemenitilnico II zunanje usluge	174.044 m	28.037
Plemenitilnica II: za plemenitilnico I zunanje usluge	128.737 m	185.975

4. PROBLEMATIKA PLEMENITILNICA I

Mesečni osnovni plan delovna
enota ni izpolnila, medtem ko je
kumulativni plan za leto 1972 pre-
sežen za 3,8 %.

Glavni vzrok za delni izpad pro-
izvodnje je bil v tem, ker so se
forsirala naročila za izvoz in to
predvsem široke tkanine, katere
zasedajo več kapacitet, kot pa
ozke tkanine. To potrjuje tudi

dejstvo, da v nobenem drugem
mesecu v letu ni bilo izdelano to-
liko širokih tkanin, kot ravno v
mesecu decembru.

Pri kvaliteti ni bil dosežen po-
stavljeni normativ, kar je za konec
leta delno opravičljivo, ker se ad-
justirnica izprazni ter je pri tem
oddano v skladišče nekoliko več
neregularne robe kot je pa nor-
malno. Celotna kumulativa proiz-
vodnje tkanin v I. kvaliteti se je
pa tudi izboljšala.

Sindikati in ustanavljanje TOZD

Po številu članov v organizaciji
sindikata je v kranjski občini naj-
močnejše zastopana industrija. Iz-
hajajoč iz tega dejstva, želimo po-
udariti nekatere pomembnejše
stvari, ki so sicer že znane, ven-
dar jih v pripravi in tudi na sa-
mih občinskih zborih v OSO ne bi
smeli prezreti.

Smo pred odločilnimi dogodki,
ki bodo s svojim delovanjem po-
segli v delo in življenje vsakega
delovnega kolektiva, kakor tudi
posameznika pri njegovem udej-
stvanju na gospodarskem, druž-
beno političnem in ostalih pod-
ročjih. Tega bi se morali še tem
bolj zavedati, ko že skoraj zaklju-
čujemo svoje poslovanje, se pri-
pravljamo na obračun našega dela
in sprejemamo načrte za prihodi-
nje leto. Ravno tja pa bi morali,
glede na dane smernice, vsebovati
tiste elemente, ki bodo v nasled-
njem obdobju krojili usodo naših
proizvajalcev.

Osnovna značilnost kranjskega
industrijskega bazena je njegova
precejšnja strukturalna pestrost,
saj po veljavni nomenklaturi za-
jema kar devet industrijskih pa-
nog. Upoštevajoč to dejansko sta-
nje, namreč določeno specifičnost
in neizpolnjenost nosilcev gospo-
darskega razvoja, bi morali v vseh
naših prizadevanjih stremeti za
širšim uvajanjem in uresničevan-
jem integracijskih procesov, po-
slovnim sodelovanjem, ter pri tem
upoštevati določeno selektivnost
pri usmerjanju razvoja industrije
v naši občini. Tega elementa v
naših gospodarskih odločitvah pri-
manjkuje ali pa se zanemarija. Vse
preveč je še lokalističnih intere-
sov, obrtniške miselnosti, pa tudi
sebičnosti, kar enotni in zdravi
ekonomski politiki v občini več
škodli kot koristi. Tu bi se morala
doseči enotnost, v uresničevanju
tistega razvojnega koncepta, ki
mora povsem jasno določati, kaj
hočemo doseči. Pri tem pa seveda
ne bi smeli pozabljati, da vsaka
občina ne more imeti vsega in da
pač mora upoštevati svoje realne
zmožnosti, da porabi lahko samo
toliko kot ima...! Menim, da bi
sindikalno članstvo in organizacije
v tej smeri lahko odločilno vpli-
vale na mišljenje in usmerjenost
vodilnih struktur v delovnih orga-
nizacijah in drugih institucijah.

Združevanje dela in kapitala pa
mora služiti tudi za osnovo pri
ustanavljanju TOZD, o čemer je
treba še posebej razmisliti, da bi
lahko dosegli dejanske spremembe
v odnosih med ljudmi, ne pa samo
organizacijske, ki bi ohranile sta-
re oblike dela z ljudmi. Če si torej
prizadevamo, da delavci dobijo
svojo resnično politično oblast in
dejansko odločilno vlogo pri upra-
vljanju in razpolaganju z ustvarje-

nim dohodkom, tedaj je neizpod-
bitno nujno, da se poleg naporov
v delovnih organizacijah, temu
principu podrede in prilagodijo vsi
ostali gospodarsko-ekonomski in
politični dejavniki v svojih odlo-
čitvah in to od občine in repub-
like do federacije. Hočem po-
udariti naslednje: proces ustanav-
ljanja TOZD, ki ga zahteva ures-
ničevanje ustavnih dopolnil, bo po
mojem mnenju toliko časa oviran
in ne bo imel pravega razmaha,
ter podpore in interesa delovnih
ljudi, dokler ne bodo povsod in
za vse ustvarjeni novi, temeljni
pogoji gospodarjenja! To so pred-
vsem pravilno delovanje notranje-
ga in zunanega tržišča, cen, kre-
ditno monetarne politike, devizne-
ga sistema, sistema davkov in pri-
spevkov, ter drugih ekonomskih
kategorij, katerih noben družbeni
sistem ali gospodarstvo ne sme in
ne more zanemarjati ali pa na teh
področjih eksperimentirati! Da se
to prj nas dogaja, je dokazano!
Zato bo nekdo moral plačati pre-
cejšnjo »družbeno ceno«, ki znaša
zaradi neizpolnjenih obveznosti
družbeno političnih skupnosti 15

PLEMENITILNICA II

Mesečni osnovni plan z lastnimi
tkaninami je bil znatno presežen
in tudi okličina uslug je bila za-
dovoljiva, vendar še ne tolikšna,
da bi pokrivala vse kapacitete. Za-
radi velike fluktuacije in drugih
subjektivnih vzrokov so nastopile
težave v pramenski belilnici, kar
je v postopku reševanje, tako da
bo delovna enota v letu 1973 pri-
pravljena prevzemati planirano
količino zunanjih uslug.

Kvaliteta lastnih tkanin je iz-
pod normativa, kar nikakor ni v
skladu s potrebnimi tržišča, pri
čem je edino opravičilo popolna
izpraznitev adjustirnice, kar ima
vedno za posledico poslabšanje
kvalitete.

milijard N din, prekoračenih inve-
sticij, 14 milijard N din in prene-
šenih in novih izgub pa 7 milijard
N din. Skupaj torej 36 milijard
novih dinarjev!

Dokler bo torej gospodarstvo
trpelo zaradi teh nepokritih izgub
(v SRS cca 70 milijonov iz leta 1972,
po novem letu pa po oceni 400 do
450 milijonov pri nelikvidnih de-
lovnih organizacijah (140), ki za-
poslujejo 57.000 ljudi ali 11 % de-
lavcev v industriji SRS) in bodo
finančni rezultati tudi pri likvid-
nih podjetjih zaradi odpisov ter-
jatev nad 90 dni precej okrnjeni,
dokler ne bodo razčiščeni stari ra-
čuni iz neproračunske bilance fe-
deracije, skratka, s tem ko bo vsa
bilančna neusklajenost blagovno
denarnih tokov v glavnem prene-
sena v leto 1973, zaradi česar tudi
še ne bodo odpravljene disparitete
cen v kmetijstvu, prometu in ener-
getiki, do tedaj ni moč verjeti v
»magično« moč novega paketa
ukrepov za odpravo nelikvidnosti.
V prid temu govori tudi to, da se
nadalj. na str. 5

Sejem „MODA 73“ v Ljubljani

Na tradicionalnem sejmu mode
od 13. do 21. januarja 1973 v Ljub-
ljani so se predstavila številna ju-
goslovanska podjetja s svojimi no-

birji oziroma usklajevanju desenov
za paviljon. Prejšnja leta smo ku-
povali desene tudi od vodilnih ate-
ljejev v Parizu. Ker smo te na-

Pri realizaciji paviljona so sodelovali tudi naši vzorčni risarji

vimi kolekcijami. Nivo nekaterih
razstavljenih izdelkov je na visoki
ravni in očitna je modna usmerje-
nost. Čeprav čas za konfeksionar-
je ni najbolj primeren, zanimanje
za ta sejem vseeno raste.

Tudi naše podjetje se je letos
še udeležilo te modne manifesta-
cije. Imeli pa smo težave pri iz-

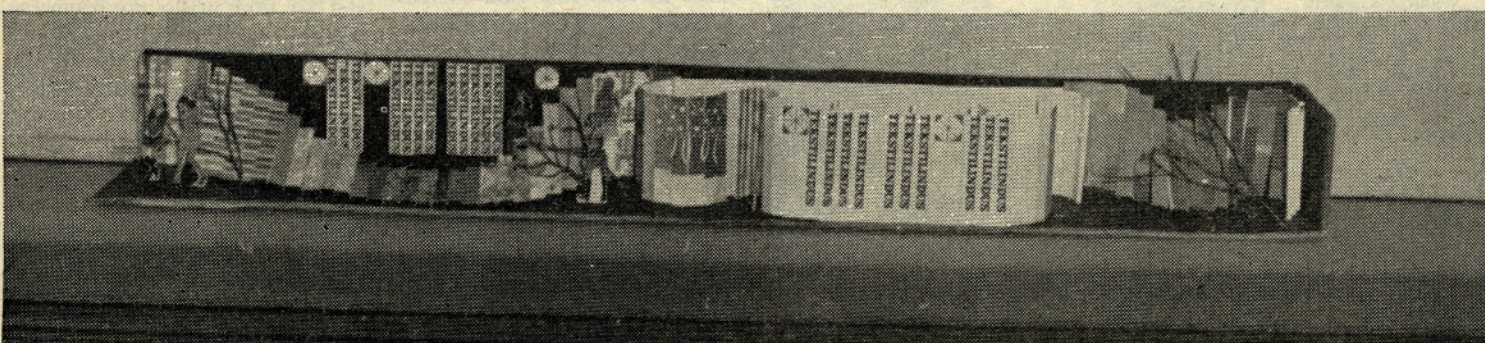
kupe letos opustili, nam je zelo
manjkalo nekaj večjih privlačnih
in modernih desenov.

Idejni osnutek za paviljon je pri-
pravil ing. arh. Janez Suhadolc iz
Ljubljane. Aranžma je bil moder-
no oblikovan in je zahteval preli-
vanje barv in desenov, od manj-
ših do velikih in markantnih —
vzorčni in barvni »crescendo«. Iz-
vedba takšnega aranžmaja brez
predhodnih priprav ne more po-
polnoma uspeti.

Barvno kompaktnější smo bili v
dekoraciji, čeprav se deseni stilno
tudi niso najbolje vklapljali med
seboj. Za naše dekorativne tkani-
ne, potiskane v švedskih barvah
na 100 % leacryl pa smo prejeli
»Diplomo Ljubljanski zmaj«, kar
je vsekakor vzpodbudno.

Najvišje priznanje »Ljubljanski
zmaj« je letos prejela tovarna svi-
le iz Novega Sada za kolekcijo ti-
skanih desenov na čisti svili.

MaK

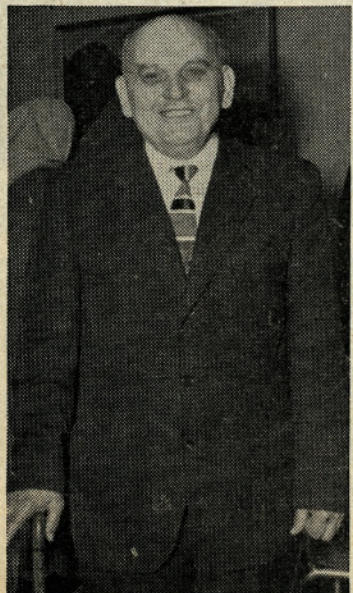

Osnutek našega paviljona za sejem, ki ga je izdelal ing. arh. Janez Suhadolc

Nepozabno srečanje z našimi upokojenci

Dogodek leta — bi lahko imenovali srečanje z našimi upokojenci, ki jih je podjetje pred in po novem letu povabilo na obisk. Žal vseh upokojencev nismo mogli enkrat povabiti, ker v podjetju ni tako velikega prostora, zato so nas obiskali v skupinah. 1.300 naših upokojencev, bivših članov kolektiva smo v osmih grupah povabili medse.

Vsako skupino je sprejel predstavnik podjetja, ki jih je v imenu kolektiva pozdravil, nato pa podrobneje seznanil z našimi poslovnimi rezultati v letu 1972 in bodočimi nalogami ter razvojem podjetja. Upokojence smo popeljali skozi obrate, nato pa je v sejni sobi delavskega sveta sledila skromna obdaritev in pogostitev. Vsak upokojenec je prejel paket blaga in pa steklenico vina z nageljkom.

Janez Pavec

Upokojenci, ki so nas obiskali — žal se zaradi bolezni ali prevelike oddaljenosti, srečanja niso mogli udeležiti vsi — so z nepopisnim veseljem izražali pohvalo, da se je končno tudi naše podjetje spomnilo nanje, saj je bilo med njimi nekaj takih, ki so že po 20 let v pokoju. Vsekakor pomeni srečanje upokojencev lep dan v njihovem življenju, saj smo jim tako dokazali, da v kolektivu še vedno mislimo nanje in da od kolektiva niso pozabljeni. To nam dokazujejo tudi številne tople in iskrene zahvale, ki so jih bodisi pismeno ali ustmeno izrekli naši upokojenci.

TKALSKA BRIGADIRKA, FRANCKA DAGARIN:

Čutim prijetno dolžnost, da izrečem toplo zahvalo ob povabilu in srečanju upokojencev, ki ste ga priredili ob novem letu 26. 12. 1972. Težko izražam svoja čustva, presenečenje in zahvalo za tolikšno pozornost do vseh tistih, ki smo svoje mlade in zrele moči poklonili vaši tovarni. Globoko me je prevzel vaš odnos do upokojencev,

Julijana Pavec

še bolj bogata obdaritev in pa prijazen sprejem v posameznih obratih.

V tovarni ste veliko napredovali, v to smo se upokojenci prepričali ob obisku. Zahvaliti se moram tudi predsedniku sindikata tovarišu Francu Isteniču, ki nam je tako lepo prikazal življenje v podjetju nekdanj in danes. Lahko rečem, da smo tudi upokojenci ponosni na vse dosežke, katerim smo nekoč polagali temelje.

Ob koncu se vam za vse še enkrat toplo zahvaljujem in vas tovariško pozdravljam.

NEPOZABNI DAN UPOKOJENCEV

Uprava in sindikalna organizacija podjetja zaslužita vso pohvalo, ker sta priredila sprejem za upokojence ob novem letu.

Letos smo bili prvič povabljeni na ogled podjetja, od katerega smo se nekateri poslovili že pred 20 leti. Ko človek po tolikih letih ponovno stopi v okolje, v katerem je delal in živel 30 do 35 let, se mu misli vrnejo na tista ustvarjalna leta, v katerih je bil kruh še mnogo trši kot danes.

Zelo toplo nam je bilo pri srcu, ko smo se spet srečali bivši člani kolektiva. Bili smo presenečeni nad uspehom, katerega je podjetje doseglo v letih, odkar smo prepustili naša delovna mesta mlajšim močem.

Zahvalila bi se rada tudi tovarišu Tinetu Rojini, ki nas je z besedo popeljal skozi težave in uspehe podjetja.

Se enkrat se prisrčno zahvaljujem za povabilo in predlagam, da bi se s statutom določil dan upokojencev.

Angela Rogelj

Prejela sem vaše novoletno darilo — paket in denar. Po devetih letih, odkar sem odšla iz vašega kolektiva v pokoj, sem zares prijetno presenečena. Najlepše se zahvaljujem za pozornost, ker ste se spomnili tudi name.

Prejmite vsi skupaj lepe pozdrave od

Karoline Kobe,
Črnomelj, Heroja Starihe 1

Podjetju Tekstilindus se iskreno zahvaljujem za poslani darilni paket, ker se zaradi bolezni nisem mogel udeležiti srečanja upokojencev v podjetju. Zahvaljujem se vam za pozornost, ki ste mi jo izkazali, saj ste me s pošiljko prijetno iznenadili in sem jo bil res nadvse vesel.

Vse skupaj tovariško pozdravljam

vaš hvaležni Anton Medved
z družino,
Zagorje ob Savi,
Prešernova 24

Marsikatero oko je bilo oroseno s solzami ginjenosti, prisrčni stiki rok, sprejem nekdanjih sodelavcev po obratih, vse to je bilo prisotno v dneh obiska. Na pogostitvah so stekli sproščeni razgovori in ob dobri volji so se obujali mnogi spomini, ki pri nekaterih sežejo daleč nazaj:

JANEZ PAVEC je upokojen od 1961. leta. V podjetju se je zaposlil že l. 1929 v plemenitilnici. Najprej je bil smodilec, nato belilec, in nazadnje apreterski mojster vse do upokojitve.

Še prav dobro se spominja, kako je bilo prav na začetku: leta 1930 je bila tiskarna zelo majhna. Imeli so le en smodilni stroj, nekaj cilindric in sušilni stroj. Največ so izdelovali razne kretone iz češkega klota. Blago so v večini uvažali iz Češke, ker je tkalnica izdelala takrat še premalo blaga. Obstoječa je tudi že skromna belilnica, vendar so imeli le 2 kotla.

Plemenitilnica se je z leti zelo počasi razvijala: kasneje je bilo montiranih nekaj rabljenih česalnih strojev in trije »Spanrami«. Vsi stroji so bili že rabljeni in prepeljali iz Češke, imeli so le en nov sušilni stroj.

LOJZE PERNE je prav tako upokojenec plemenitilnice. Zaposlen je bil v pralnici. Pri nas je delal od 1935.—1938. leta, nato pa ponovno od 1946. leta do 1954., ko se je upokojil.

V privatnem življenju je bil navdušen športnik — kolesar, pa tudi harmoniko igra. Sodeloval je na mnogih kolesarskih dirkah, kjer je zasedel odlična mesta. Leta 1957 je zasedel 4. mesto na kolesarskih dirkah v Mariboru, istega leta je med 22. mladimi dirkači s 5 minutami prednosti, pripeljal na cilj s 3 minutami prednosti pred vsemi ostalimi. To je bila kolesarska dirka v spomin Janeza Peterne, ki je potekala takole: Škofja Loka — Stražišče — Mavčiče — Jeprea — Škofja Loka. Progo je prevozil v eni uri in treh minutah.

Lojze Perne

Predvsem pa se rad spominja tudi kolesarske turneje, ki je potekala 3 dni in sicer iz Kranja v Portorož, nato nazaj v Kranj, tretji dan pa v Mojstrano. Tako je prevozil v treh dneh 412 kilometrov. Takih zagrizenih amaterskih kolesarjev danes prav gotovo ni več. Lojzeta smo vprašali, kje je dobil tako kondicijo oziroma trening, pa nam je odgovoril: »Ja, veste, včasih se nisimo vozili tako »komot« v službo kot se danes! Stanoval sem pod Šmarno goro in zato sem se moral voziti s kolesom v službo. 17 let, vsak dan sem prevozil 34 kilometrov, pa tudi ni od muh, kajne?«

Lojze Perne seveda ne jaha svojega konjička tako pogosto kot včasih, toda njegova živahnost in športni duh še vedno izžarevata na njem. Sedaj se več ukvarja s har-

Med upokojenci smo pozdravili tudi Franca Reš in Jaka Pegam

moniko in se udeležuje amaterskih harmonikarskih tekmovanj.

JULIJANA PAVEC je bila upokojena l. 1960. V našem podjetju se je zaposlila 1934. leta in sicer v tkalnici. »Najhuje je bilo prvi dve leti zaposlitve!« nam je pripovedovala, »ko sem prihajala iz oddaljene Komende peš v službo. Ob 1 uri ponoči je odhajala od doma, da je lahko prišla ob 5 uri zjutraj v službo. Pozimi je bilo najtežje,

Valentina Perne

če je bil visok sneg, ga je morala gaziti včasih tudi do pasu.

Precejšen del poti jo je vodilo skozi gozd. Včasih jo je zato spremljal kratek del poti njen oče. Prvih 6 tednov, ko se je priučevala, ni dobila nikakršnega zaslужka. Hrano si je služila s popoldanskim delom pri gosposki družini. Po dveh letih se je obrnilo že na boljše, ker si je s prihranki kupila kolo, tako da ni bilo treba več pešati. Kmalu je postala tkalka in je posluževala 14 statev. Če je bilo kaj narobe s strojem in je prosila mojstra, da ga pregleda, je dobila le zajedljiv odgovor: »Če ne znaš sama popraviti, pa pojdi kra-ve past!« Če je bilo blago kdaj zamazano, so ga morale tkalke same oprati itd.

»Danes sploh mladi ne vedo, kako je bilo takrat, saj se s tistimi časi sploh ne da primerjati razlika!«, je zaključila Julijana Pavec.

Se in še bi lahko pisali o spominih, ki so jih na srečanju obujali naši upokojenci, od vseh pa se je čutilo zadovoljstvo, da se je tudi Tekstilindus spomnil na svoje nekdanje člane, ki so v povojnih letih in kasneje s svojim delom ustvarjali napredek in ugled podjetja. Brez dvoma je lepo, da smo se jih vsaj skromno spomnili in dokazali, da še vedno mislimo nanje, kljub temu, da so že zapustili podjetje.

R. S.

Iskreno se zahvaljujem sindikalni organizaciji in IO sindikata predilnice I za obisk v bolnici in za darilo ob novem letu.

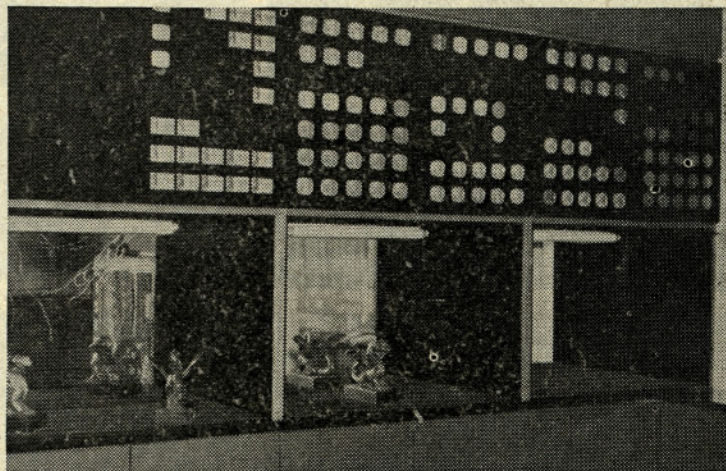
Marija Štirn

Vsem mojim nekdanjim sodelavcem, kakor tudi celotnemu kolektivu želimo srečno, zdravo in uspehov polno novo leto 1973.

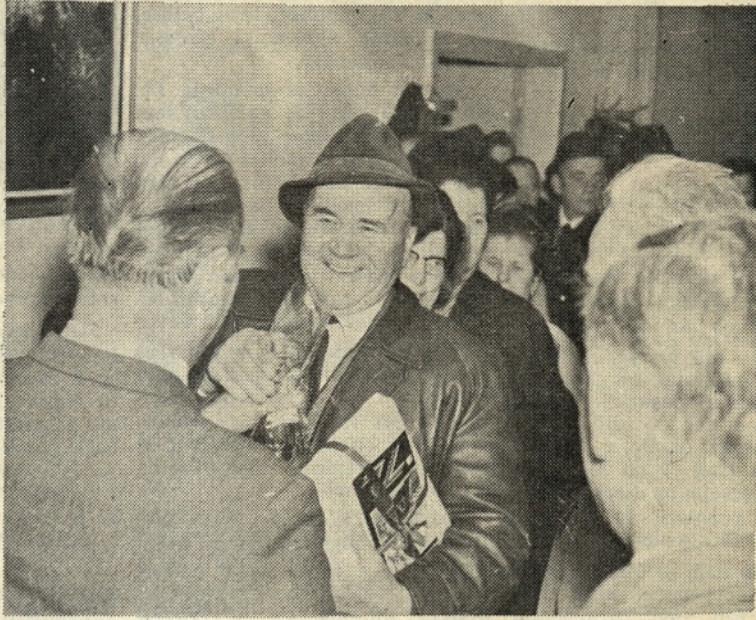
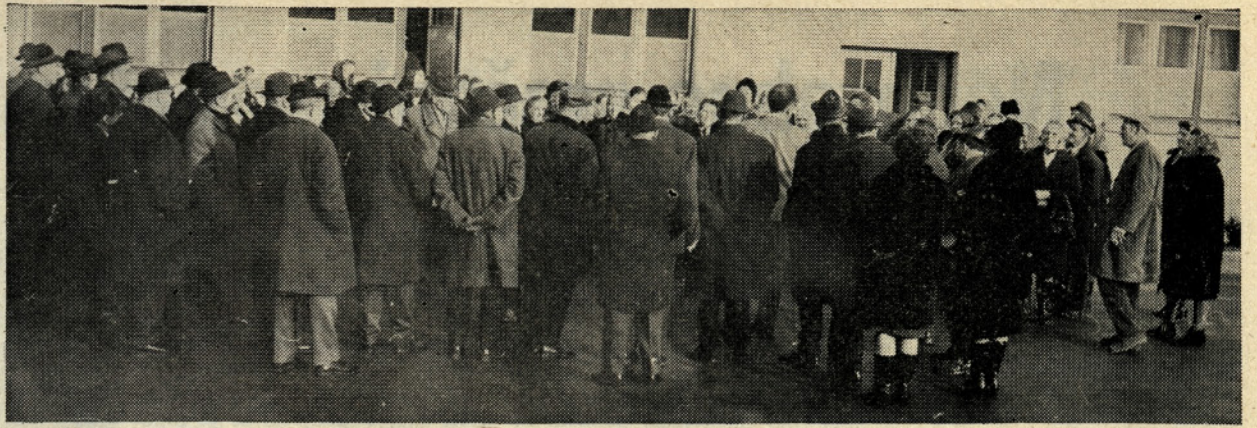
Anton Medved z družino

Najlepše se zahvaljujem sindikatu in celotnemu kolektivu za prejeto darilo in vam želim srečno in zdravo novo leto 1973.

Francka Jamnik

Pred sejmom »MODA-73« smo preuredili prodajno sobo. Takole so razstavljene naše medalje in zlati zmaji, s katerimi je bilo dosedaj nagrajeno podjetje

Mehanične statve izločene iz proizvodnje

Ob koncu leta 1972 zaključujemo v podjetju tudi ero proizvodnje tkanin na mehaničnih statvah.

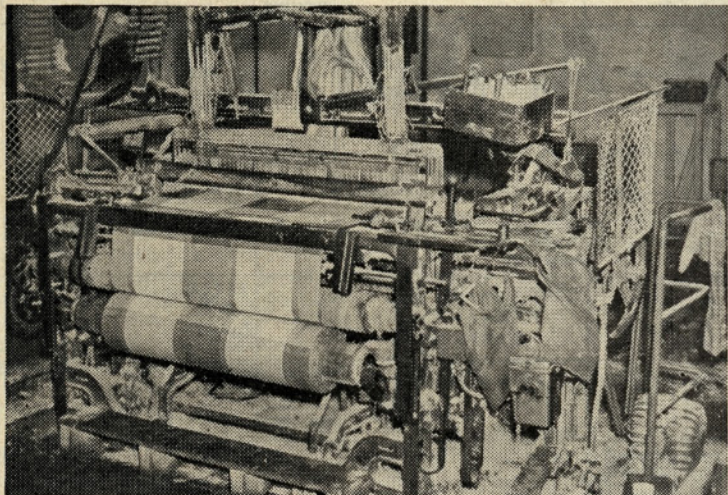
Tiskarina in Intex sta kot ločeni podjetji še pri ustanovitvi postavljala v pogon v glavnem stare mehanske statve bodisi gladke, revolver, s prigradenimi ekscentri, listovkami ali jacquardi. Na teh statvah je bila nizka produktivnost, saj je tkalka posluževala 1-3

statve, glede na zahtevnost artikla in ureditve oz. vrste statve. Dolgo dobo let so bile te statve v pogonu, mnogo metrov se je na njih proizvedlo, pa tudi veliko problemov in težav je bilo s temi statvami. Vse večja konkurenca na trgu pa je začela podjetja prisiljevati na zniževanje stroškov proizvodnje. To je imelo za posledico

prehod na boljše tehnično popolnejše statve t. j. avtomatske statve. Tovarna Inteks je kupila leta 1936 še sedaj tekoče široke avtomatske statve firme Schöncher (48 kom), Tiskarina pa leta 1936 še sedaj tekoče ozke in široke avtomatske statve firme Rütli (171 kom). Avtomatskih statvev je bilo v proizvodnji malo, ako da je bilo še vedno večina statvev mehaničnih. Prehod na večjo avtomatizacijo v tkalstvu se je začel po osvoboditvi. Tako je tkalnica Tiskarine s postavitvijo oziroma z zamenjavo starih z novimi avtomatskimi statvami Picanol in Kovo postala leta 1961 popolnoma avtomatizirana.

V Inteksu se je začela zamenjava mehaničnih statvev z avtomatskimi v letu 1963 s postavitvijo Kovo in Picanol, ostalo pa je še vedno 112 revolver mehaničnih statvev. Z nakupom novih 4-barvnih avtomatskih statvev Picanol smo zamenjali tudi te sedanje mehanske statve v podjetju. Mehanske statve, ki so obratovala in proizvajale mnogo, mnogo vzorcev, metrov, doživele pa najmanj 50 let obratovanja, smo demontirali, tako da ima podjetje vso tkalnico s 1. januarjem 1973 avtomatizirano — mehaničnih statvev ni več.

M. Slokan

Zadnje mehanske statve

Darilo?

Lepo zbirko alkoholnih pijač, ki jo vidite na sliki, sta nameravali dve delavki iz predilnice I dne 21. 12. 1972 prinesiti v obrat. Ko ju je vratar ustavil, sta izjavili, da je to darilo za neko sodelavko. Vra-

tar jima seveda ni verjel in je »darilo« zadržal v vratarni do 22. ure, ko sta delavki odhajali domov. Kdo ve, katera od sodelavk je bila ob »presenečenju«!

Množična akcija TRIM

10. januar 1973: drsanje, razne atletske discipline in »hitra hoja« na 2 km so navsezgodaj zjutraj zajele naše pešce, ki so se hoče-noče vključili v športno akcijo TRIM. Seveda pa za njimi niso

hoteli zaostajati tudi motorizirani. Razen redkih izjem so se med seboj poizkusili v speedway vožnji. Vsa pohvala gre cestnemu podjetju, ki nam je omogočilo ustrezne terene, kajti uro za tem so bile že vse ceste posoljene.

Osnovnošolsko izobraževanje v podjetju

Odbor za izobraževanje je na svoji seji ugotovil potrebo po osnovnošolskem izobraževanju večjega števila zaposlenih. Zato je bil mnenja, da je treba omogočiti tistim, ki nimajo dokončane osnovne šole, da le-to dokončajo.

To stališče utemeljuje:

a) Zaradi uspešnega razvijanja samoupravljanja je potrebno dvigovati izobrazbeni nivo zaposlenih;

b) Podjetje je dolžno omogočiti članom kolektiva, da se izobražujejo in izpopolnjujejo na področjih, pomembnih za podjetje;

c) Ker je pogoj za vsako nadaljnje strokovno izobraževanje osnovnošolska izobrazba, je potrebno pridobitev le-te omogočiti.

Podjetje je sicer že od sedaj finančno podpiralo to izobraževanje, vendar pa kljub temu številni zaposleni zaradi izmenskega dela niso mogli izkoristiti te možnosti.

Da bi bilo omogočeno izobraževati se večjemu številu zaposlenih, bo letos ustanovljen posebni oddelček osnovne šole za odrasle Delavske univerze »Tomo Brejc« iz Kranja v podjetju samem. Pouk bo potekal v dveh izmenah (dopoldan, popoldan) in bo trajal za en razred ca. 4 mesece, za 4 razrede torej 2 leti.

V februarju se bo pričel pouk v 5. razredu, v kolikor bo zadostno število prijavljenih. Vse stroške šolanja bo poravnalo podjetje.

Odbor za izobraževanje zato poziva vse prizadete, zlasti mlajše od 40 let, da se vključijo v to izobraževanje.

IZOBRAŽEVALNI CENTER

Stavba nove predilnice pod streho

Delavci gradbenega podjetja »Projekt so v zadnjih dneh starega leta zabetonirali zadnjo ploščo na novi predilniški stavbi. Tako so v predvidenem roku dokončali prvo fazo.

V zvezi s tem navajamo nekaj zanimivih podatkov: v eno betonsko ploščo so porabili približno 450 do 500 m³ betona, fasadnega odra pa je v stavbi in okoli nje približno 15 kilometrov. Za izvajanje dela zasluži kolektiv »Projekta« vso pohvalo, saj so delo opravili do predvidenega roka, kljub velikim težavam, ki so jih imeli z dobavo betona oziroma cementa.

Motorizirani vozniki

Komisija za prometno varnost obvešča vse uporabnike oziroma voznike motornih vozil, da je na obvoznici od obrata I do Zlatega polja, omejena hitrost na 40 km na uro. Ker cesta še ni dokončno urejena, prav tako pa tudi ne pločniki za pešce, obstoja večja nevarnost nesreč, če vozniki ne bodo upoštevali omejitev. Pešci se namreč pritožujejo nad nevestnostjo voznikov, ki drviijo s prekomerno hitrostjo, ne ozirajoč se na pešce in njihovo varnost. Vozniki, upoštevajte prometne znake. Upoštevajte tudi pravilo, ki pravi, DA NA CESTI NISI SAM!

Kadilci pozor

Praktično vsak dan lahko bemo, da je bila cigareta povzročitelj požara, zato naj ne bo odveč opozorilo kadilcem, da pazijo, kam odvržejo cigaretni ogorek. Star pregovor pravi, da je tekstilna industrija smodišnica, zato moramo še posebej paziti, kako ravnamo z ognjem oziroma s prižgano cigareto, prav tako pa opozarjamo tudi nepoučene!

Sindikati in ustanavljanje TOZD

nadalj. z 2. strani

predvideva ponoven porast cen tudi v letu 1973 in nič manjša stopnja inflacije!

V takih ekonomskih pogojih je ustanavljanje TOZD precej oteženo, še tem bolj pa, če upoštevamo našo veljavno zakonodajo, ki na nekaterih točkah skoraj zaviralno vpliva prav na uresničevanje teh načel. (Devizni in davčni sistem!) Vzemimo za primer neko TOZD, ki naj bi s svojim poslovanjem ustvarjala večje in boljše gospodarske rezultate, kot pa jih to dosega podjetje v danih razmerah. Kako naj delavci v TOZD, poleg lastnih naporov, dosežejo boljše rezultate pri svojem delu, ko nimajo nobene možnosti vplivati na cenejšo nabavo surovin in re-produkcijskega materiala in ko so njihovemu končnemu proizvodu cene zamrznjene ali pa limitirane! (Delovanje zveznega monopola — »Matrez« in Direkcija za cene! = administracija!). Prosto delovanje tržnih zakonitosti je omejeno in zato tudi prihaja do nevdržnih gospodarskih situacij, katerim dvomim, da bo kos katerakoli TOZD! Vzemimo za primer, da od nekega celotnega dohodka odpade na materialne stroške 61 %, za osebne dohodke 25 %, ostalo pa gre za amortizacijo (6 %), pogodbene (3 %) in zakonske (2 %) obveznosti, tako da dobimo ostanek dohodka v višini 3 %, kar praktično onemogoča formiranje skladov, kar naj bi vsaki TOZD bil eden od osnovnih pogojev gospodarjenja, če ji hočemo zagotoviti normalen razvoj in obstoj.

Menim, da je brez predhodne spremembe teh elementov v gospodarjenju, na katere pa ima neposredni proizvajalec kaj malo vpliva, formiranje novih gospodarskih celic precej rizično, ker ne temelji na solidnih osnovah. Dvomljivo je tudi to, da naj bi potem take enote zmogle sprožiti proces sprememb v gospodarski nadgradnji, politiki, zakonodaji itd. Za to bi morali imeti armado samoupravljalcev — gospodarstvenikov, ki

jih bo treba šele prevzgojiti. S tem se razumljivo ne zanika vsestranska pozitivnost ideje in celotne akcije, temveč se je ob tem treba stalno zavedati, kakšne objektivne in subjektivne težave tak proces spremlja, ter na podlagi dognanj sprejemati ustrezne ukrepe.

S temi problemi se bo ukvarjala prav vsaka delovna organizacija tudi na kranjskem območju. Zato bi morala naša industrija, ki ima skoraj 14.000 članov sindikata, na stopiti enotno pri oblikovanju svojih zahtev in potreb za vsa področja gospodarjenja in samoupravljanja. Le tako je moč pričakovati, da se bodo prizadevanja delovnih kolektivov ali če hočemo tudi novih TOZD, odrazila v ugodnem porastu narodnega dohodka na prebivalca, ki edini predstavlja čisti proizvod ljudske zmogljivosti.

V bistvu vrednost narodnega dohodka pomeni materialno osnovo za delitev novoustvarjenega. Je torej seštevek materialnih možnosti na določeni stopnji razvoja, od katerih je v veliki meri odvisno, kakšna in kolikšna bo v naslednjem obdobju potrošnja glede na želje in potrebe! V tem je bistvo problema! Tu je potrebna učinkovita in odločna akcija pri vseh zaposlenih v gospodarski sferi in izven nje! Tu naj pride do izraza varčevanje na vseh nivojih, akcije v zvezi s stanovanjsko gradnjo, izobraževanjem, družbenim standardom itd. S posredovanjem kvalitetnih informacij s področja gospodarjenja najširšim slojem zaposlenih, pa je potrebno vplivati na preobrazbo njihove (potrošniške) miselnosti, da bi lažje doumeli zakonitost, da če ničesar ni, tudi delitve ne more biti!

Kar velja za družbo kot celoto, velja tudi za občine kot najmanjše politično-teritorialne enote in s tem tudi za TOZD, ki naj bi v bodoče postale nosilci gospodarskega napredka in razvoja v naši skupnosti.

EVA

Vpis v osnovno šolo za odrasle

Obveščamo člane kolektiva, da izobraževalni center sprejema prijave za 5. razred osnovne šole za odrasle do 2. februarja 1973.

Lahko se prijavite tudi v obratnih pisarnah. Začetek pouka bo predvidoma 12. februarja.

Podrobnejše informacije dobite v Izobraževalnem centru, sicer pa bo pred pričetkom pouka razgovor s prijavljenimi.

Izobraževalni center

Sodeluj v Tekstilcu!

Rešitve križank oddajte najkasneje do 20. februarja v uredniške skrinjice pri vratarjih ali pa v uredništvo Tekstilca. Veliko zabave pri reševanju!

Zahvale

Dragi Milan!
Zahvaljujemo se ti za prijazno
pismo. Tudi tebi želimo v novem
letu vse najboljše, v jeseni pa
upamo, da se boš spet vrnil med
nas. Uredništvo